Vastaanottajan nimi
vastaanottajan yhtiö
Osoiterivi 1
Osoiterivi 2

Suomen Taloushallintoliitto ry

Salomonkatu 17 A 11. krs, 00100 Helsinki

LAUSUNTO

17.2.2025

Taloushallintoliiton lausunto - Listaamattomien yhtiöiden omistajayrittäjien verotuksen kokonaisuus O 2/2025 vp

Kiitämme mahdollisuudesta osallistua keskusteluun listaamattomien yritysten omistajayrittäjien verotuksesta.

Pk-yrityksen ja tämä omistajayrittäjän verotuksessa tärkeintä on kokonaisverotuksen taso. Lähtökohta on, että yrittäjä tunnistaa osakeyhtiölain sallimat varojenjakomahdollisuudet ja muut kompensaatiokeinot. Mikäli yhtiöllä ei ole voitonjakokelpoisia varoja, kompensaatio yhtiön hyväksi tehdystä työstä on käytännössä palkka. Tällöin kyse on ansiotulon verotuksesta.

Monella pk-yrittäjällä nettovarallisuus on niin pieni, että yrittäjän ei ole taloudellisesti järkevää nostaa yhtiöstä osinkoa, koska se verotettaisiin ansiotulona. Se kohtaa täyden kahdenkertaisen verotuksen, kun yhtiö maksaa ensin tulosta 20 % yhteisöveron ja yrittäjä lisäksi ansiotuloveron tästä samasta tulosta. Palkan yhtiö voi vähentää verotuksessaan.

Osinko voidaan verottaa pääomatulona, mikäli yrittäjällä on nettovarallisuutta, josta 8 % mukaan laskettu laskennallinen tuotto vastaan jaettavaa osingon määrää. Tällöin yhtiön ja osakkeenomistajan yhteenlaskettu verorasitus on 26 %, kun yrittäjän pääomatulot ovat enintään 30 000 euroa.

Järjestelmä nojaa tältä osin yhtiön nettovarallisuuslaskentaan, joka otettiin käyttöön vuoden 1993 verouudistuksessa. Ajatuksena oli yritysten vakavaraisuuden kasvattaminen, mikä on hyvä lähtökohta myös tänäkin päivänä. Järjestelmä on myös toiminut ilmeisen hyvin, sillä tiettävästi pääomia ei ole lukkiutunut yhtiöihin pääomatulo-osingon kasvattamiseksi vaan ne ovat tehokkaasti yritysten aidossa liiketoiminnan käytössä. Laiskaa rahaa ei siis ole ja toisaalta, jokaisesta yhtiön tuottamasta nettovarallisuuseurosta on maksettu jo 20 senttiä veroa.

Nykyinen osinkoverojärjestelmä sisältää monia yksityiskohtia. Yhtiön nettovarallisuuden ja siten yhtiön osakkeen matemaattisen arvon laskeminen sisältöä monia laskentakysymyksiä, ja lisäksi myös

omistajayrittäjän verotuksessa tähän laskentaan liittyy vielä eräitä huomioon otettavia vähennyksiä. Myös osinkotulon pääomatulo-osuuden ja lopulta veronalaisen pääomatulo-osuuden laskemiseenkin liittyy omat – ehkä osin hankalastikin hahmotettavat - erityispiirteensä.

Käytännössä yrittäjä tarvitsee osakeyhtiön taloushallinnon mukaan lukien kirjanpito ja palkanlaskenta sekä yhtiöoikeudellisten ja verokysymysten hoitamiseen taloushallinnon ammattilaisia ja palveluntuottajia. Näille osinkoverojärjestelmän yksityiskohdat ovat tuttuja ja nykyjärjestelmä hallittavissa. On palvelutuottajankin vastuulla, että yrittäjä on selvillä, miten hän voi nostaa varoja yhtiöstä ja mitkä ovat veroseuraamukset ajatellen hänen kokonaisverorasitustaan.

Käsityksemme mukaan järjestelmä toimii kohtuullisen hyvin. Mikäli nykyjärjestelmään ryhdytään suunnittelemaan muutoksia, pidämme tärkeinä seuraavia lähtökohtia:

- Pk-yrityksissä verotusta ajatellaan käytännössä kokonaisuutena eli yhtiön ja omistajayrittäjän yhteenlaskettu verotuksen taso on ratkaisevaa. Tämä kytkeytyy elimellisesti siihen, että yrittäjän on ensin valittava sallitut tavat ottaa yhtiöstä kompensaatiota omalle työlle ja sijoitetulle pääomalle. Vaihtoehdot on aina punnittava.
- Täyteen kahdenkertaiseen yhtiön tuottamaan voiton verotukseen (yhtiö ja omistajayrittäjä) Suomessa tuskin siirrytään. Osingon huojentaminen on joka tapauksessa tarpeen ja siinä pitää myös verotuksen keinoin kannustaa ottamaan yrittäjänriskiä ja kohdentaa pääomaa uutta luovaan yritystoimintaan riskittömien vaihtoehtojen sijaan.
- Nykyinen nettovarallisuuspohjainen osinkoverojärjestelmä kannustaa samalla vakavaraisuuden parantamiseen ja myös investointeihin. Käsityksemme mukaan pääomat ovat kohdentuneet yhtiössä tehokkaasti siihen liiketoimintaan, jota harjoitetaan.
- Ennustettavuus. Yritystoiminnan pitkän aikavälin suunnittelun kannalta on tärkeää, että verotusratkaisut ovat ennustettavia ja kantavat myös pitkälle tulevaisuuteen. Esim. yrityskauppatilanteissa, joissa kauppahintaa maksetaan tulevilla osingoilla, mahdolliset veronkiristykset vaikuttavat jatkajan mahdollisuuksiin suoriutua velkarahoituksesta.

Kangasnimellä 17.2.2025

Elmeri Linnera

Taloushallintoliiton hallituksen jäsen
Taloushallintoliiton kirjanpidon ja verotuksen asiantuntijaryhmän puheenjohtaja
Toimitusjohtaja, KLT Tilitoimisto Tietomylly O